

Request for Information Topsector Logistiek

Beheer van toegang van gemotoriseerd verkeer tot stedelijke gebieden met beperkte toegang

Aanleiding

In Nederland zijn sommige binnenstedelijke gebieden beperkt toegankelijk voor gemotoriseerd verkeer. Denk bijvoorbeeld aan (oude) binnensteden, waar winkels, horeca en wonen samen komen. Een beperking van de toegang voorkomt te grote verkeersdruk, te veel parkeeroverlast en houdt het gebied aantrekkelijk voor bewoners en publiek (winkelen, uitgaan, entertainment etc.)

Er zijn verschillende manieren om de toegang tot een gebied te beperken. De fysieke afsluiting van een gebied door middel van pols (verzinkbare palen) of slagbomen komt vaak voor.

Tegelijkertijd moet er op maat toegang verleend kunnen worden aan partijen die daar volgens het lokale beleid recht op hebben (zie bijlage voor een overzicht van partijen).

De huidige praktijk is dat deze toegang gegeven wordt door (soms een combinatie van):

- een RFID pas
- een code intoetsen
- een transponder (nood- en hulpdiensten)
- kentekenherkenning
- op afstand door via de intercom of telefoonnummer te bellen met de beheerder.

De huidige beheersystemen voor het verlenen van toegang op basis van bovenstaande mogelijkheden hebben een aantal nadelen, zoals:

- partijen met toegangsrechten (logistiek of personenverkeer) raken soms hun pasje kwijt of vergeten hun code
- partijen die met een andere auto dan normaal komen krijgen geen toegang (kentekenherkenning)
- de beheerskosten zijn relatief hoog uitgifte en (vooral) terugnemen van pasjes uitgifte en beheer van vergunningen eenmalig toegang verlenen, zoals aan taxi's of eenmalige afleveringen
- monitoring van daadwerkelijk gebruik is lastig
- de mogelijkheden voor fraude zijn te groot, c.q. handhaving is te lastig.

Beheerders van deze kwetsbare gebieden zoeken naar mogelijkheden om meer flexibiliteit te bieden, tegen lagere beheerskosten, betere analyse en monitoring en op een moderne en gebruiksvriendelijke manier. De gewenste flexibiliteit is bijvoorbeeld om meer ruimte te bieden voor schoon en stil transport wat goed georganiseerd is, zonder dat ongewenst toegang wordt gegeven aan voertuigen waar die niet voor bedoeld is.

De Topsector Logistiek zoekt in het kader van de actielijn Stadslogistiek/Green Deal Zero Emission Stadslogistiek naar manieren om een ander proces mogelijk te maken, en zo de huidige toegangssystemen flexibeler, beter en gebruiksvriendelijker in te kunnen zetten. Het doel is om veel flexibeler om te kunnen gaan met toegangsverlening, en het veel beter beheersbaar en controleerbaar te maken. Dat geeft meer ruimte aan de partijen die dat nodig hebben, en voorkomt misbruik.

Indien er goede mogelijkheden zijn om dit doel te bereiken willen we een proefimplementatie in Amsterdam uitvoeren, op een locatie met twee slagbomen/pollen, zodat we de werking van het nieuwe toegangssysteem in de praktijk kunnen testen. Als deze proef een succes wordt, volgt mogelijk opschaling naar soortgelijke locaties in Nederland, in samenwerking met andere gemeentes.

Het uitgangspunt bij deze RFI is dat de penetratie van smartphones (met internet en camera's) zo hoog is dat de beschikbaarheid van een smartphone als vertrekpunt in het proces mag worden genomen. Andere gevallen zijn daarmee uitzonderingen. Ook communicatietechnologieën als mobiel internet, wifi en Bluetooth Low Energy zijn breed verspreid en worden goed ondersteund door de operating systemen op de smartphones.

Smartphones worden nu al gebruikt om beveiligde toegang te regelen, bijvoorbeeld voor mobiel bankieren, of voor zogenaamde two-factor-authentication. Mensen zijn gewend altijd en overal hun smartphone bij zich te hebben. De situaties waarbij dat niet het geval is, worden een uitzondering op de regel.

Er zijn al systemen bekend die commercieel geleverd worden waarbij elektronische sleutels op smartphones toegang verlenen tot parkeergelegenheden, met cloud-based beheersystemen.

De vragen in deze RFI zijn:

- 1 Levert u reeds systemen of essentiële delen van systemen die bovenstaande vraag kunnen invullen?
- 2 Is de ontwikkeling van een dergelijk systeem onderdeel van uw roadmap of strategie?
- 3 Heeft u belangstelling om mee te dingen naar een proefimplementatie in Amsterdam, op een locatie met twee slagbomen/pollen?
- 4 Zo ja, kunt u aangeven hoe u dit vraagstuk aan zou pakken?
- 5 Heeft u een ondersteunende organisatie in Nederland?

We willen u vragen om te reageren in een notitie van maximaal 10 pagina's of een powerpointpresentatie van maximaal 20 pagina's en deze uiterlijk 24 februari 2017 te mailen naar TSLogistiek@connekt.nl

Om meer inzicht te geven in randvoorwaarden en gedachten hebben wij in de bijlage uitgangspunten en een mogelijke oplossing uitgewerkt. Deze is niet bepalend of normatief, en enkel bedoeld om de bedoeling beter over te brengen.

Uitgangspunten

De toegang is voor mensen met een structurele ontheffing of mensen die eenmalig in een gebied moeten zijn, zoals:

- bewoners,
- winkeliers,
- leveranciers,
- nood- en hulpdiensten,
- (service-)monteurs,
- afvalverzamelaars,
- en taxi's die mensen die dat nodig hebben komen halen of brengen

Mensen zonder toegangsrechten met een motorvoertuig worden geweerd.

Toegangsrechten zijn maatwerk en gekoppeld aan een persoon of instantie met een ontheffing, of aan een eenmalige permissie.

Rechten en regels voor toegang tot het gebied zijn transparant voor alle (potentiële) gebruikers en niet onderhandelbaar.

Mensen met een ontheffing moeten op laagdrempelige wijze toegang kunnen krijgen. Er moeten niet allerlei ingewikkelde handelingen nodig zijn om het gebied binnen te komen of te verlaten.

Het verlenen van een vergunning of eenmalige permissie moet snel en eenvoudig kunnen gebeuren, en goed traceerbaar zijn (aan wie verleend, gebruikt wanneer?). Management informatie en beheer informatie kunnen gemakkelijk worden ontsloten en goedkoop toegankelijk worden gemaakt.

De drempel voor misbruik is hoog.

Het systeem is robuust, het proces is bestand tegen technische problemen, uitval communicatie en stroom etc. Alles kan kapot gaan, mensen kunnen hun telefoon vergeten, met een andere auto komen etc.

Gebruikers krijgen makkelijk zelf transparante informatie, over wat hun permissie is, wat de status is etc.

Lage beheerslasten.

Een mogelijke oplossing is:

- Toegang wordt per keer verkregen met een eenmalige code. Zowel om het gebied in te komen als om het gebied te verlaten is een code nodig. Deze code wordt gecommuniceerd via de smartphone van de bezoeker (bijvoorbeeld via een app of de Google authenticator).
- Identificatie kan op twee manieren:
1: Direct via bluetooth tussen smartphone bezoeker en installatie, communiceert eenmalige code en 2: Bezoeker toetst eenmalige code in. Bluetooth vraagt extra security en is geschikt voor regelmatige bezoekers. Regelmatige bezoekers krijgen automatisch na vertrek een nieuwe code (op tijd) om binnen te kunnen komen.
- Als er geen code beschikbaar is, bijvoorbeeld doordat er een internetstoring is, moet het mogelijk zijn om telefonisch een code te krijgen en alsnog toegang tot het gebied te krijgen door de code in te toetsen.
- Vertrekken van het terrein vraagt weer om dezelfde code.
- Het gebruik van de codes wordt geregistreerd, en is online zichtbaar.
- Het beheersysteem bepaalt of codes uitgegeven worden (eenmalig of regelmatig). Voor horeca en dergelijke is het mogelijk om een aantal permissies zelf eenmalig te geven: dit wordt geregistreerd en is traceerbaar of de afspraken nagekomen worden.

Beheer en monitoring

- Webbased interface voor beheer;
- Automatisch monitoring van gebruik, statistieken, analyse kunnen maken en uitvoeren, zoals gebruik en momentane bezetting;
- Signaleringsfuncties (triggers) kunnen instellen, liefst per uitgifte, maar ook algemeen;
- Beheer regelmatige bezoekers (wie, periode geldig, eventueel andere restricties (tijd van de dag? aantal keren in en uit per dag? dagen van de week?, indien meerdere poorten welke poorten in en uit);
- Uitgifte incidentele bezoekers (periode geldig, eventueel andere restricties (tijd van de dag? aantal keren in en uit per dag? dagen van de week?, indien meerdere poorten, welke poorten in en uit);
- Override: open zetten of permanent dicht.